

Diogenes
79.

DIOGENES

1979

jelentés
a KPVDSZ. VÖRÖS METEOR TE.

DIOGENÉSZ

barlangkutató csoport

1979.
évi munkájáról

Csoportunk 1979 évi tevékenységének céljából
a következő feladatokat tűztük ki:

- A Pénzpataki víznyelő - szifonjának rendszeres visszaint-
mérése,
 - ben a fix mérési pontok további
elhelyezése,
 - ben a továbbjutás lehetőségének
kutatása,
- A Diósi II. és III. sz. víznyelők bontása,
- A munka folytatása a Szarvaszetetői víznyelőben,
- Terepbejárás és barlangfelmérés a Csúnya-völgyben,
- Részvétel az MKBT különböző rendezvényein,
- Haza- és nemzetközi kapcsolataink kibővítése, általunk
nem ismert barlangok felkeresése.

Most az esztendő végén elmondhatjuk, hogy a feladatokban megfogalmazott célokat teljesítettük.

Létszámunk továbbra is közel húsz fő.

Az MKBT-be három tagunk kérte felvételét.

Egész éven át folyamatosan regisztráltuk a Pénzpataki vny. szifonjának vízszintjét.

Tovább bontottuk a Diósi II. sz. vny. kráterét.

Részt vettünk az Országos Barlangostalálkozón, Aggteleken.

Áprilisban - az Alba Regia csoport vezetésével - a Tési fennsík karsztjával ismerkedtünk.

Májusban - román barlangkutatók vendégeként - a Szelek barlangjában tóráztunk.

Hyári táborunkat július 28 - augusztus 12 között tartottuk a Kövesváradí réten, Répáshután.

Augusztus végén - lengyel barlangkutatók közreműködésével - a SNIEZNA barlangban jártunk.

Kutatási területünk

továbbra is a Rejteki-munkásház - Hajla völgy - Hór völgy
- Tebe puszta - Balla völgy - Répáshuta - Rejteki munkásház
által határolt terület, melyen négy fontosabb objektumot
tartunk számon.

- I. Szarvaszetetői víznyelő
- II. A Csúnya völgy és barlangjai
- III. Pénzpataki víznyelőbarlang
- IV. Diós-pataki I.-II.-III. sz. víznyelők

I. Szarvaszetetési visznyelő:

Terveinknek megfelelően ezt a munkahelyet a tábor idején bontottuk. Egyrészt azt a hasadéket tágitottuk ahol aviz eltűnik, másrészt a talppont egyagréteget bontottuk meg. A tábor ideje alatt továbbjutni nem sikerült. A vésés ugyan eredményesnek bizonyult, de csak nagyon lassan tudunk haladni. A talppont vödrösése - ami a kitermelt mennyiséget illeti- eredményesebb volt, de az agyag elhelyezése már az első hét végén nehézséget okozott.

Mind ezek ellenére a munkahelyeket biztatónak ítéljük. Különösen azt a pontot, ahol a patak elhagyja a jelenlegi barlangjáratot. Itt csupán egy egyméteres szakaszt kell kitágítani ahhoz hogy továbbjussunk. Reméljük jövőre sikerülni fog.

II. A Csúnya völgy és barlangjai:

Az itt végzett munkát az idő is gátolta, hogy a tűzérési veszélyszóna miatt csak hétvégeken lehetett szó terephejárásról. Pedig a néhány érdekes - de járhatatlan méretű - sziklahasadék mellett, van egy-két kisméretű barlang is. Egyelőre azonban nem sikerült olyan képződményre bukkanni, amely a völgy mindkét oldalán fellelhető, és bizonyíthatóan ugyanazon objektumhoz tartozó lett volna.

A területen azonban még vannak bejáratlan részek is, mivel a terepmunkát nagy körültekintéssel végezzük. Lévéni szó kismolt jelentőségű természetvédelmi területről.

III. A Pénzpataki víznyelő:

Legfontosabb munkahelyünként tartjuk számon, és ezt a belefektetett munkánk is tükrözi.

Az egész év folyamán rendszeresen regisztráltuk a szifon vízszintjét. Érdekesség, hogy az idén elmaradt a június elejére várt vízszintemelkedés. A tavaly decemberben kialakult jégdugót csak január végén sikerült megszüntetni. Nyári táborunkban új szivattyuállást készítettünk, és megépítettünk egy kb. 200 m² víz befogadására alkalmas gátat. Az augusztus 10.-i felhőszakadáskor 4-5 m. széles, és 40 m. hosszú, helyenként 1,5 m. mély tó keletkezett. A jelenlegi előtt újabb gát építést is tervbe vettük. A Nagy Fal aljáig telefont szereltünk be. Folyamatosan emeltük át a vizet a völgybe, és szinte folyamatosan csökkent a szifon vízszintje is. A szivattyuzás idején több mint két métert csökkent. A szivárgó vizek csak egy hét elteltével növelték a barlangi patak hozamát. Ennek teljes megszüntetése érdekében a kifolyó tömlőt meg kell hosszabbítani.

Sikeresen folytattuk a fix mérési pontok fúrását és cementezését; már a Nagy Fal közepén tartunk az elhelyezésükkel. Itt különösen nehéz körülmények között dolgozunk, mivel csak hevederben, kötélfüggesztéssel lehet fúrni. A jelenlegi tempót tartva remélhető, hogy jövőre befejezzük a főpoligon elhelyezését, és végre - egyértelműen és bizonyíthatóan - megállapítható lesz a barlang mélysége. Közvetlen a szifon hasadéknak tetején - -65 m.-en - megépítettük a stéget, melyről kágcső vezet a vízszintig. Ide újabb stéget tervezünk. A fix szöghöz egy kétszéteres mérőlécezt szereltünk, így pontosabban mérhetjük az ingadozást.

A vízszint süllyesztése után feltűnt, hogy a szifon hasadéknak egyik vége - egy adott szintben - naderhardalékkal van kitöltve. További vizsgálatok tárgya annak eldöntése, hogy ez milyen kiterjedésű, és bontható-e. Reméljük hogy szifonkerülő járatra bukkanunk.

IV. A Dióspataki visznyelők:

A II. sz. barlang kráterében az egész tábor idején dolgoztunk. Egyrészt kitermeltük tavaly óta behordott anyagot, másrészt tovább mélyítettük. Újabb 1,2 métert haladtunk lefelé. Itt azonban egy közel félköbméteres kő akadályozza a további süllyesztést, amit sem feldarabolni, sem kiemelni nem tudtunk.

A vízhozam eltérést a patak csekély hozama miatt csak egyetlen alkalommal regisztrálhattuk megbízhatóan, egy hat órás felhőszakadás után.

	felszínen	barlangban
1979 VIII. 10	360 l/p	90 l/p

A kráter mind nagyobbá váló átmérője miatt egyre nő az omlásveszély. Provisórikus támat készítettünk a kisebb kőhullás megakadályozására. A teljes kiácsolást csak akkor végezzük el, ha már meghatározható lesz a teljes vízmennyiség eltűnésének helye.

A III. sz. barlangban a talppont bontásával kísérleteztünk, de sajnos nem jutottunk tovább.

A bejárat

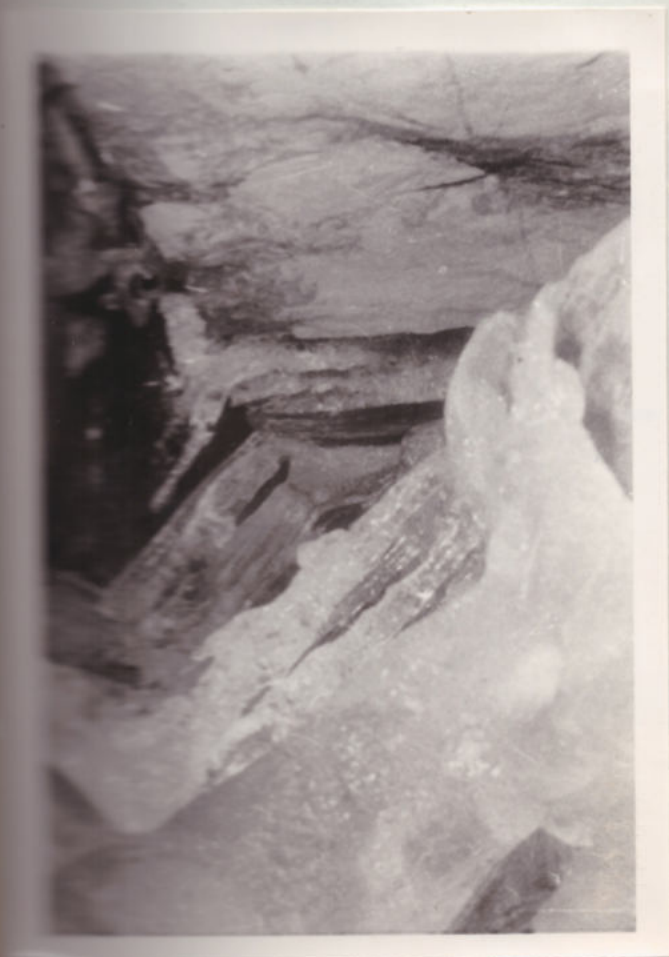
Az első pont

Részlet a patakmederből

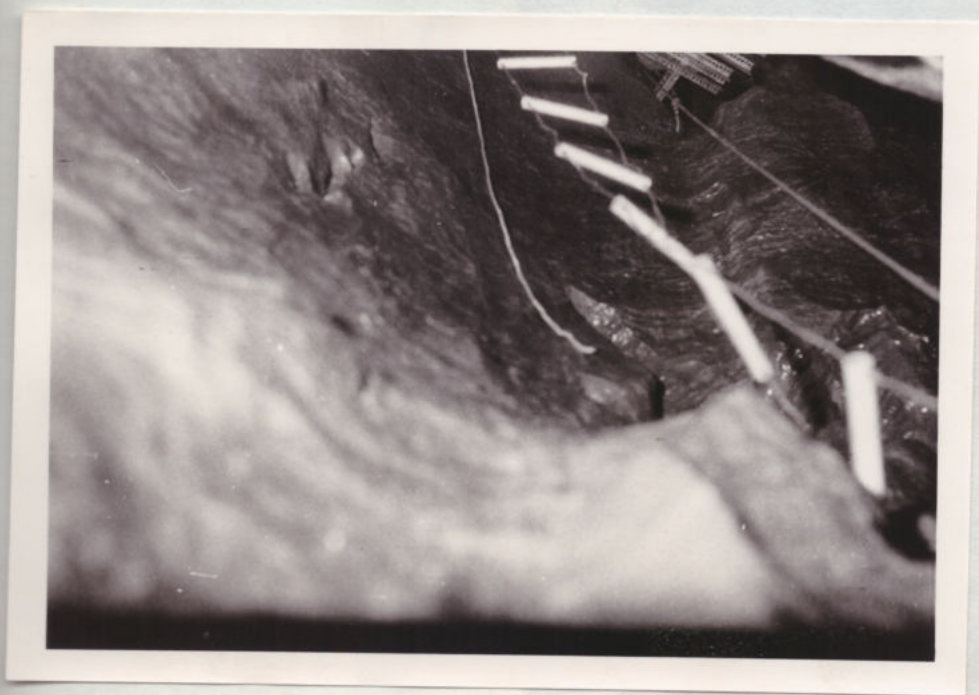
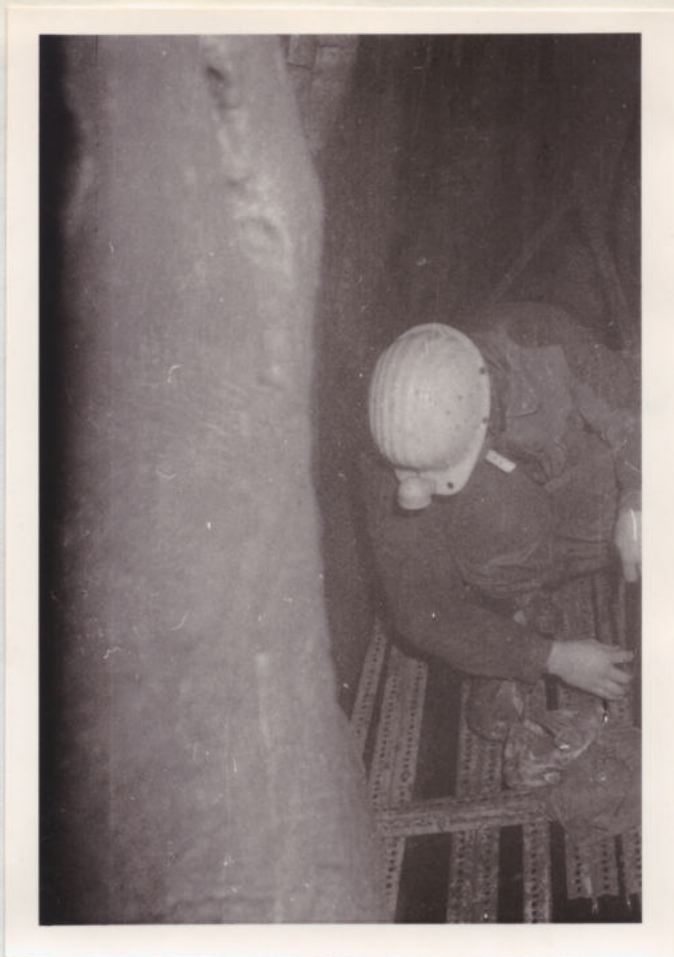

A jégdugó

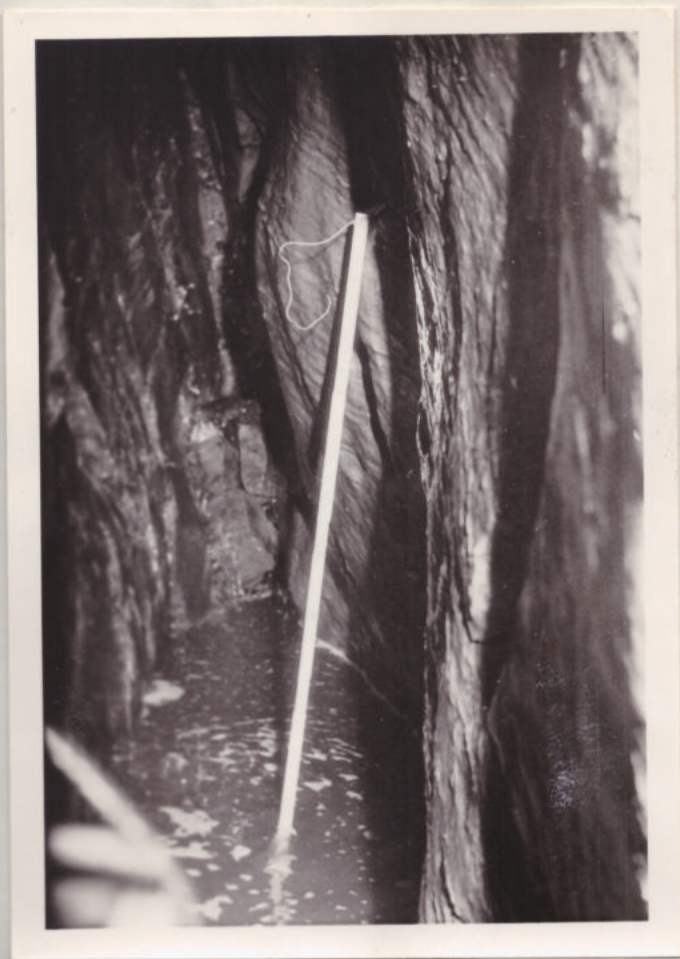

A stég

felülről...

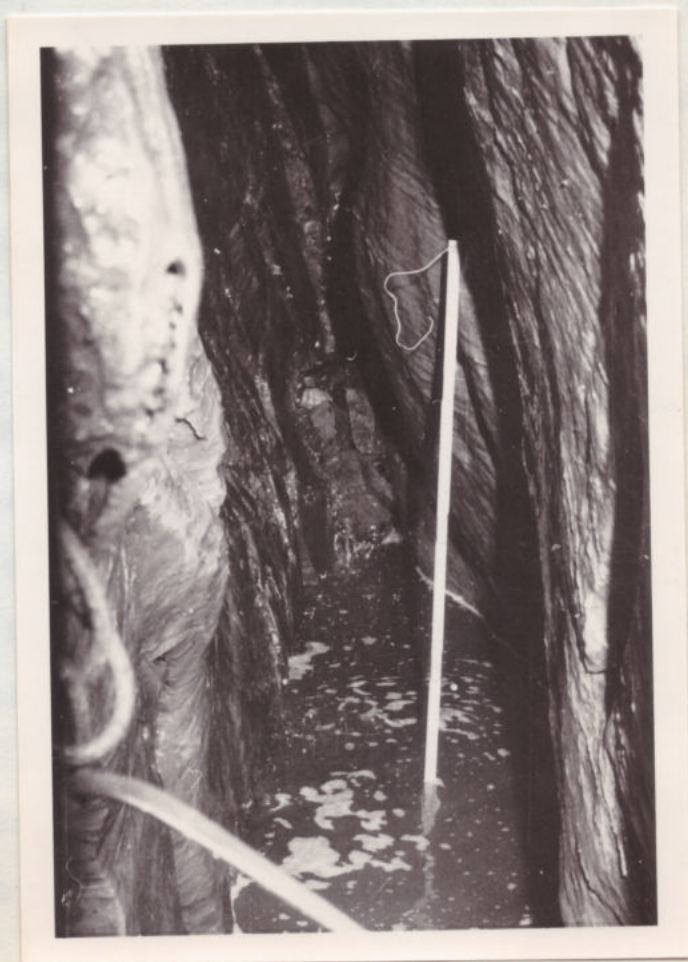
és alulról

A szifon

A mérce kiálló része

77 cm.

Augusztus végén egy hetet töltöttünk a Gliwicei barlangkutató klub nyári táborában, Zakopanében. Ezen idő alatt lehetőségünk volt a Lengyel Tátrában, az 1703 m. tszf. magasságban nyíló SNIEŻNA / Havas / barlang bejárására. Az expedícióban 15 fő vett részt. Közülük öten 340 méterig jutottak le, öten pedig elérték a 783 m. mélyen lévő szifont.

A barlang a Magas Tatra É.-i oldalán kibukkanó mészkőben képződött, és a Dolina Matej Lakin keresztül közelíthető meg. Bejárata alig 1² területű. Feltárása 1959 - 1961 között történt meg, 638 méter mélységig. 1966 - 68 között fedezték fel fel a felső - J. nad Kotlinamy / bejáratot, így alakult ki a jelenlegi 783 méteres mélysége.

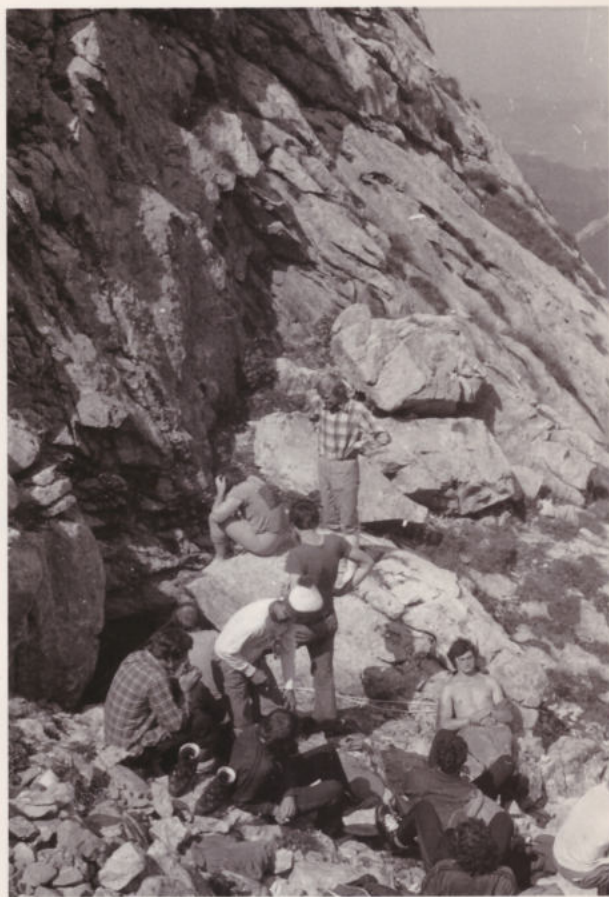
A barlang nevét adó hófal^{és} a Nagy Kémény után további 180 métert ereszkedve értük el a patakmedret. Innen a II. Bivakig jobbra csak kisebb másságokat találni, lefelé és felfelé vegyesen. A Bivaktól kezdődik az újabb kúrtósor, egészen az V. vizesés aljáig. Innen a szifonig már csupán egyetlen onládakömböt kell átmászni.

A vállalkozás húsz óra hosszat tartott, ebből nyolc óra volt a lefelé vezetű út.

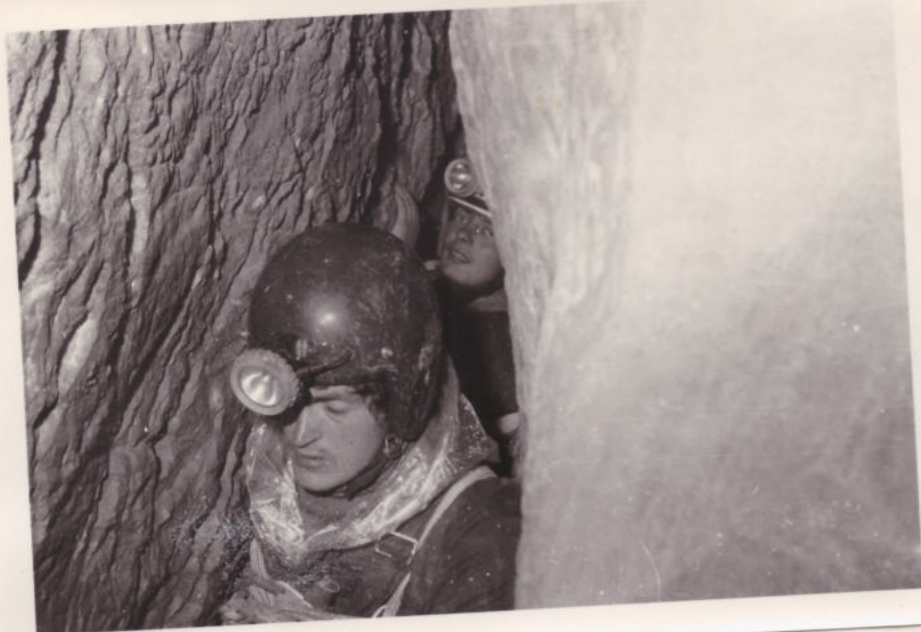
A felkészülést előre kidolgozott edzésterv alapján végeztük. A fényképek a táborban, a bejáratnál, és a patakmederben készültek.

Az edzéstervet ifj. Venkovits István, a fényképeket Nemecsek Gábor, Vámos János és Thleme A. készítette.

Kutatási programunk 1983-ban is hagyományos területünkre terjed ki.

Konkrét céljaink:

- továbbjutás a Szarvaszetetői víznyelőben,
- a terepbejárás, felderítés befejezése a Csánnya völgyben,
- a Péncspataki víznyelőben a vízszintmérés folytatása; a főpótligon elhelyezése és benévezése,
- a Diós pataki II. sz. barlang kráterének mélyítése; további bontás a III. sz. barlangban.

E feladatokat hétvégi munkaturákon, illetve táboraink során fogjuk elvégezni.

Tovább folytatjuk a területünkön kívül eső barlangok bejárását, megismerését.

Augusztusban - egy hetes mozgótábor keretében - bolgár barlangkutatókat látunk vendégül.

Taglétszámunk mérsékelt arányú növelését tervezzük.

Folyamatosan részt vesszünk az MKBT által rendezett előadásokon, találkozókön.

Megköszönjük mindazok segítségét,
akik szakmai és technikai tanácsaikkal, személyes
kapcsolataik felhasználásával, ill. egyéb módon
hozzájáraltak csoportunk, a KPVDSZ Vörös Meteor
" DIOGENES "
csoportjának eredményes működéséhez.

Budapest, 1979 december.

Thieme András
csoportvezető

A pénzpatoki szifon vízszintje

